

**Житомирський державний університет
імені Івана Франка
Бібліотека ЖДУ ім. І. Франка**

Ліна Костенко

Біобібліографічний покажчик

**укладач А. І. Мартинюк
відповідальна за випуск Т. Є. Клименко
за редакцією Т. Є. Клименко**

Житомир

2012

УДК 016:821.161.2'06:80
ББК 91.9:83.3(4Укр)
К 72

Рецензенти:

Башманівський В. І., кандидат філологічних наук, завідувач кафедри новітньої української літератури та соціальних комунікацій ЖДУ ім. І. Франка.

К 72 Ліна Костенко : біобібліогр. покажч. / уклад. А. І. Мартинюк ; відп. за вип. Т. Є. Клименко ; за ред. Т. Є. Клименко – Житомир, 2012. – 44 с .

У біобібліографічному покажчику відображено твори видатної української поетеси, громадської діячки, лауреата Шевченківської премії 1987 року Ліни Василівни Костенко, а також уміщено літературу про її життя та діяльність. Зазначені джерела зберігаються у фондах бібліотеки Житомирського державного університету імені Івана Франка.

Покажчик адресований студентам вищих навчальних закладів, викладачам, бібліотечним фахівцям, учителям, усім, хто цікавиться творчістю Ліни Костенко.

УДК 016:821.161.2'06:80
ББК 91.9:83.3(4Укр)

© А. І. Мартинюк

Ліна Костенко

Зміст

Вступ.....	6
Короткий літопис життя і творчості Ліни Костенко..	7
Твори Ліни Костенко	10
Література про життя і творчість Ліни Костенко ...	12
Мова та стиль творів Ліни Костенко	31
Вивчення творчості Ліни Костенко в школі	36
Вислови, що стали крилатими	41

Вступ

Біобібліографічний покажчик присвячений Ліні Василівні Костенко, творчість якої – визначне явище в українській літературі новітнього часу.

Метою даного видання є висвітлення поетичної діяльності лауреата Шевченківської премії, лауреата Міжнародних літературних премій Л. В. Костенко.

Усе більше знавців поезії вважають Ліну Костенко однією з кращих поетів сучасності, що не втрачає гострої думки, палкого темпераменту та нежіночої мужності. Її муза, строга й вишукана, повсякчас нагадує нам, що Ліна Костенко – одна з поміж небагатьох, кого ми звемо аристократами духу.

Біобібліографічний покажчик включає видання творів Ліни Костенко, монографії, наукові праці, довідкові видання, статті з періодичних видань та збірників з 1980 по 2012рр.

Посібник має шість розділів. Перший розділ містить коротку біографію Ліни Костенко. У другому розділі подано перелік усіх літературних праць поетеси, наявних у фондах бібліотеки університету. Третій розділ найбільш ґрунтовний, оскільки присвячений життю і творчості поетеси, вміщує біографічні матеріали, монографії, літературно-критичні статті із збірників, статті з періодичних видань. Літературу згруповано за алфавітом авторів та назв. У четвертому розділі зібрано матеріали про мову та стиль творів Л. Костенко. Окремий розділ присвячений вивченню творчості Л. В. Костенко в школі. Останній розділ вміщує вислови Ліни Костенко, які стали крилатими.

Бібліографічний опис та скорочення в бібліографічному описі здійснено за чинними в Україні державними стандартами. Вся література звірена з наявними фондами бібліотеки Житомирського державного університету імені Івана Франка.

Покажчик адресований науковцям, викладачам, студентам, бібліотекарям, усім, хто цікавиться творчістю Л. В. Костенко. Він може бути використаний у науково-дослідній, науково-методичній та професійній діяльності.

Короткий літопис життя і творчості

Ліни Костенко

19. 03. 1930 р. Народилася Ліна Костенко в м. Ржищеві на Київщині в сім'ї вчителя.
- 1936 р. Родина переїхала до Києва
- 1936-1941 рр. Дитинство. Арешт і заслання батька як ворога народу
- 1941-1945 рр. Дитинство. Біженська доля
- 1946 р. Закінчила школу і вступила до Київського педінституту. З'явилися перші публікації
- 1952-1956 рр. Навчалася в Московському літературному інституті, який закінчила з відзнакою. Повернення до Києва
- 1957 р. Виходить перша збірка «Проміння землі»
- 1958 р. Виходить друга збірка «Вітрила»
- 1961 р. З'являється третя збірка «Мандрівки серця»
- 1961-1977рр. Період так званої «духовної еміграції». Акції протесту (голодування, виступи на захист політв'язнів)
- 1962 р. Вийшов друком кіносценарій «Перевірте свої годинники». Почалися зйомки фільму.
- 1963 р. Розсипано набір збірки «Зоряний інтеграл»
- 1966-1967 рр. Відзнятий матеріал фільму за сценарієм Л. Костенко піддається

- нищівній критиці на пленумах спілки кінематографістів України. Згодом поетеса відмовляється від авторства переробленого до невпізнанності сценарію.
- 1972 р. Розсипано набір збірки «Княжа гора»
- 1977 р. З'являється збірка «Над берегами вічної ріки»
- 1979 р. Вихід у світ роману «Маруся Чурай»
- 1980 р. З'являється збірка «Неповторність». Ліну Костенко нагороджують Шевченківською премією за цю збірку і роман «Маруся Чурай».
- 1987 р. Видання збірок «Сад нетанучих скульптур», «Бузиновий цар». Виходить у світ «Вибране»
- 1990 р. У США відбувся Всесвітній конгрес «Ліна Костенко – поет і мислитель»
- 1995 р. Нагородження поетеси Міжнародною літературною премією ім. Ф. Петрарки за книгу «Інкустації», видану італійською мовою.
- 1999 р. Вийшов роман у віршах «Берестечко». Вручено диплом Почесного доктора Національного університету «Києво-Могилянська академія».
- 2000 р. Ліна Костенко – перший лауреат Міжнародної літературно-мистецької премії ім. О. Теліги «за справжнє лицарство у житті, подвижницьку діяльність в ім'я України, створення високохудожніх творів».

- 2010 р. Оpubлікувала перший прозовий роман «Записки українського самашедшого», що став одним з лідерів продажу серед українських книжок у 2011 році.
Поема «Берестечко» з ілюстраціями Г. Якутовича, видана видавництвом «Либідь», мала загальний тираж 14 тис. примірників, а збірка «Гіацинтове сонце», впорядкована Ольгою Богомолець, розійшлася тиражем 5 тис. примірників
- 2011 р. вийшла поетична збірка Л. Костенко «Річка Гераклита», куди ввійшли раніше написані вірші та 50 нових поезій.
- 2011 р. У видавництві «Либідь» видано монографію Івана Дзюби про Ліну Костенко «Є поети для епох».

Твори Ліни Костенко

- **Костенко Л.** Вибране / Ліна Костенко. – К. : Дніпро, 1989. – 558, [1] с.
- **Костенко Л.** Берестечко : іст. роман / Ліна Костенко. – К. : Укр. письм., 1999. – 156, [1] с.
- **Костенко Л.** Геній в умовах заблокованої культури / Ліна Костенко // Урок української. – 2000. – № 2. – С. 2-7.
- **Костенко Л.** Гуманітарна аура нації, або Дефект головного дзеркала / Ліна Костенко. – 2-ге вид. – К. : Києво-Могил. акад., 2005. – 31 с.
- **Костенко Л.** Записки українського самашедшого / Ліна Костенко. – К. : А-Ба-Ба-Га-Ла-Ма-Га, 2011. – 413, [1] с. – (Перлини сучасної літератури).
- **Костенко Л.** Маруся Чурай : іст. роман у віршах / Ліна Костенко. – К. : Веселка, 1990. – 154, [5] с.
- **Костенко Л.** Сад нетанучих скульптур : вірші, поема-балада, драм. поема / Ліна Костенко. – К. : Рад. письм., 1987. – 202, [5] с.
- Поезія. **Ліна Костенко.** Олександр Олесь. Василь Симоненко. Василь Стус / [ред. Н. М. Максименко]. – Вид. 2-ге, доповн. – К. : Наук. думка, 1999. – 270, [1] с.

- **Костенко Л.** "Не знаю, чи побачу Вас, чи ні..." ; "Ще вчора була я висока, як вежа..." ; "Послухаю цей дощ. Підкрався і шумить..." : [поезії] / Ліна Костенко // Дніпро. – 2010. – **№ 3**. – С. 133.
- **Костенко Л.** Поет, що йшов сходами гігантів : [про Лесю Українку] / Ліна Костенко // Українська мова й література в середніх школах, гімназіях, ліцеях та колегіумах. – 2000. – № 2. – С. 32-38.
- **Костенко Л.** Річка Геракліта / Ліна Костенко ; [упоряд. Оксана Пахльовська]. – К. : Либідь, 2011. – 331, [4] с. : ілюстр. – Із змісту: Осінні карнавали ; Сліпучий магній снігових пустель ; Весна підніме келихи тюльпанів ; Що в нас було? Любов і літо.
- **Костенко Л.** Україна як жертва і чинник глобалізації катастроф / Ліна Костенко // Екстракт 150 : у 2 ч. / за заг. ред. Лариси Івшиної ; [упоряд.: Надія Тисячна та ін.]. – К. : Укр. прес-група. – **Ч. 1**. – С. 155-172.

Література про життя і творчість Ліни Костенко

- **Андрусенко В.** Кодекс честі як імператив життя. На прикладі життя і творчості Ліни Костенко / Валентина Андрусенко // Дивослово. – 2003. – № 3. – С. 43-48.
- **Астаф'єв О.** Символіка природи в поезії Ліни Костенко / Олександр Астаф'єв // Слово і час. – 2005. – № 6. – С. 52-56.
- **Бажан М.** Поема про кохання і безсмертя : [про роман у віршах «Маруся Чурай»] / Микола Бажан // Дивослово. – 2005. – № 3. – С. 53-54.
- **Базилевський В.** Поезія як мислення : [про творчість Л. Костенко] / Володимир Базилевський // Українське слово. В [4] кн. Кн. 3 : хрестоматія укр. л-ри та літ. критики / упоряд.: Василь Яременко, Євген Федоренко. – К. : Рось, 1994. – С. 182-197.
- **Базилевський В.** Філософія поразки : [про роман у віршах «Берестечко»] / Володимир Базилевський // Кур'єр Кривбасу. – 2001. – № 135. – С. 165-171.
- **Бакула Б.** Історія і поезія : [про творчість Л. Костенко] / Богуслав Бакула ; з пол. пер. М. Ільницький // Дивослово. – 2000. – № 3. – С. 42-45.

- **Барабаш С. Г.** Ліна Костенко / Барабаш С. Г., Барабаш Д. В., Бондаренко Г. С. // Нові імена з української літератури : посіб. для вчителя / упоряд. В. Я. Неділько. – К. : Освіта, 1993. – С. 217-248.
- **Башкирова О. М.** Висока щирість справжньої поезії. Метричний склад збірки Ліни Костенко «Проміння землі» / О. М. Башкирова // Гуманітарні науки. – 2003. – № 1. – С. 154-157.
- **Башкирова О.** Діалог із фольклорною традицією у віршуванні Ліни Костенко / Ольга Башкирова // Слово і час. – 2004. – № 11. – С. 90-93.
- **Башкирова О.** Поліметрія як засіб відтворення спогадів та асоціацій в поліфонічній поемі Ліни Костенко «Зоряний інтеграл» / Ольга Башкирова // Філологічні семінари. Вип. 6. Література як стиль і спогад / Київ. нац. ун-т ім. Т. Шевченка ; [ред. кол.: М. К. Наєнко та ін.]. – К., 2003. – С. 135-139.
- **Башкирова О.** Поліфонічна поема Ліни Костенко «Зоряний інтеграл» / Ольга Башкирова // Українська мова та література. – 2004. – Ч. 35. – С. 15-18. – Бібліогр.: с. 18.

- **Башкирова О.** Статуя в художній системі драматичної поеми Ліни Костенко «Сніг у Флоренції» / Ольга Башкирова // Слово і час. – 2006. – № 11. – С. 20-25.
- **Бідюк О. В.** «Маруся Чурай» Ліни Костенко: психоаналітичний коментар / О. В. Бідюк // Філологічні трактати : наук. журн. / Мін-во освіти і науки України ; [ред. кол.: Ткаченко О. Г., Кобякова І. К., Жиленко І. Р. та ін.]. – Суми : Вид-во СумДУ, 2009. – Т. 1, № 1 – С. 14-20. – Бібліогр.: с. 20.
- **Бондаренко А.** «Усі вже звикли: геніїв немає...». Художнє мовомислення поетичного циклу Ліни Костенко «Силуети» / Алла Бондаренко // Урок української. – 2004. – № 8-9. – С. 24-27.
- **Бондаренко С.** В тебе впадає ріка Геракліта / Станіслав Бондаренко // Літературна Україна. – 2011. – 10 лют. – С. 3.
- **Бондаренко Ю.** «Тут споконвіку скрізь лилася кров». Картини національної трагедії України в романі Л. Костенко «Маруся Чурай» / Юрій Бондаренко // Українська література в загальноосвітній школі. – 2000. – № 6. – С. 9-15.
- **Борецький М.** Для філософського осмислення реальності. Античні та біблійні образи і мотиви в

ліриці Ліни Костенко / Мирон Борецький, Ніна Онищак // Українська мова й література в середніх школах, гімназіях, ліцеях та колегіумах. – 2000. – № 2. – С. 61-68.

- **Брюховецький В. С.** Ліна Костенко : нарис творчості / В. С. Брюховецький. – К. : Дніпро, 1990. – 260, [2] с.
- **Брюховецький В.** Як формується художня цілісність? : [про кн. Л. Костенко «Сад нетанучих скульптур»] / Вячеслав Брюховецький, Віктор Кичигін // Прапор. – 1988. – № 10. – С. 164-175.
- **Витрикуш Г.** Історичне минуле України у творчості Л. Костенко та В. Симоненка / Галина Витрикуш // Українська література в загальноосвітній школі. – 2009. – № 12. – С. 29-34. – Бібліогр.: с. 34.
- **Гаєвська Н. М.** Ліна Костенко / Н. М. Гаєвська // Дніпрова хвиля : хрестоматія нововвед. творів до шк. прогр. / за ред. П. П. Кононенка. – К. : Рад. шк., 1990. – С. 594-596.
- **Голобородько Я.** Епічна географія глибин. Поетичні інкрустації Ліни Костенко / Я. Голобородько // Українська література в загальноосвітній школі. – 2010. – № 6. – С. 2-6.

- **Голобородько Я. Ю.** Поетична істинологія Ліни Костенко : до ювілею поетеси / Я. Ю. Голобородько // Вивчаємо українську мову та літературу. – 2010. – № 9. – С. 2-5.
- **Голуб О.** Ліна Костенко: мудрість народжена багатством серця : учит. роздуми / Ольга Голуб // Українська мова й література в середніх школах, гімназіях, ліцеях та колегіумах. – 2009. – № 1. – С. 60-64.
- **Горблянський Ю.** «Кривава фієста сучасності» в одкровенні від Ліни Костенко (зауваги про «Записки українського самашедшого») / Юрій Горблянський, Марина Кульчицька // Слово і час. – 2011. – № 5. – С. 73-83. – Бібліогр.: с. 83.
- **Гордасевич Г.** Під галактик очима карими. Ліна Костенко / Галина Гордасевич // Силуети поетес : літ. портр. / Галина Гордасевич. – К. : Рад. письм., 1989. – С. 108-143.
- **Дзюба І.** «Неопалима книга» : [про роман «Маруся Чурай»] / Іван Дзюба // З криниці літ. У 3 т. Т. 1. Статті. Доповіді. Рецензії. Передмови. Дещо про добрих сусідів і духовну рідню / Іван Дзюба. – К. : Києво-Могилян. акад., 2006. – С. 536-542.

- **Дроздовський Д.** «З суми безкінечно малих виникає безконечно велике...» : до 80-річчя Ліни Костенко / Дмитро Дроздовський // Українська мова й література в середніх школах, гімназіях, ліцеях та колегіумах. – 2010. – № 3. – С. 70-83.
- **Дюжева К.** / Поетична інтерпретація музи та образу поета у ліриці Ліни Костенко / Катерина Дюжева // Літературознавчі студії. Вип. 4 / [за ред. П. В. Білоуса]. – Житомир : ЖДУ ім. І. Франка, 2010. – С. 76-84.
- **Жулинський М.** Лицарство духа : [про творчість Ліни Костенко] / Микола Жулинський // Вітчизна. – 2000. – № 3-4. – С. 2-5.
- **Іванишин П.** Національний спосіб розуміння в поезії Т. Шевченка, Є. Маланюка, Л. Костенко : монографія / Петро Іванишин. – К. : Академвидав, 2008. – 389, [2] с. – (Монограф).
- **Іванишин П.** Проза Генія, або роман опору Ліни Костенко / Петро Іванишин // Дивослово. – 2011. – № 4. – С. 57-60. – Рец. на кн.: Костенко Л. Записки українського самашедшого / Л. Костенко. – К. : А-Ба-Ба-Га-Ла-Ма-Га, 2011. – 416 с. – (Перлини сучасної літератури).

- **Ільницький М.** З чого постає неповторність. Штрихи до портрета Ліни Костенко / Микола Ільницький // Українська мова і література в школі. – 1981. – № 10. – С. 9-23. – Бібліогр. в прим.
- **Ільницький М.** «Маруся Чурай» Ліни Костенко – роман про соціалізацію особистості / Микола Ільницький // У вимірах часу : літ.-крит. ст. / Микола Ільницький. – К. : Рад. письм., 1988. – С. 85-112.
- **Карасьов М.** Генії та їхні божевільні : про роман Ліни Костенко «Записки українського самашедшого» / Михайло Карасьов // Українська літературна газета. – 2011. – 7 квіт., № 7. – С. 1, 12-13.
- **Качуровський І.** Поезія Ліни Костенко / Ігор Качуровський // Променисті силуети / Ігор Качуровський. – К. : Києво-Могил. акад., 2008. – С. 645-675. – (Бібліотека Шевченківського комітету).
- **Клочек Г.** Нескорена. Штрихи до життєвої і творчої біографії Ліни Костенко / Григорій Клочек // Українська мова й література в середніх школах, гімназіях, ліцеях та колегіумах. – 2000. – № 2. – С. 19-31.

- **Ковалевський О.** Екзистенціалізм і кордоцентризм у «тихій ліриці» Ліни Костенко / Олексій Ковалевський // Київ. – 2002. – № 1-2. – С. 88-95.
- **Ковалевський О.** Український комплекс «вірності-зради» у контексті ліро-епічних творів Ліни Костенко / Олексій Ковалевський // Київ. – 2005. – № 2. – С. 144-150.
- **Ковальчук О.** «Нехай тендітні пальці етики торкнуться вам серце і вуста» : етико-гуманіст. зміст інтим. лірики Ліни Костенко / Олеся Ковальчук // Дивослово. – 2000. – № 3. – С. 33-35.
- **Кодак М.** «Берестечко»: один урок українству / Микола Кодак // Слово і час. – 2000. – № 1. – С. 48-49.
- **Козуля О.** Символ нескореної України / Олесь Козуля // Жінки в історії України / Олесь Козуля. – К. : Укр. центр духовн. культури, 1993. – С. 186-191.
- **Кошарська Г.** Ще один підхід до поезії Ліни Костенко / Галя Кошарська // Слово і час. – 1996. – № 8-9. – С. 49-52.
- **Кудрявцев М.** Митець і час: ідейна проблематика поетичної драми Ліни Костенко / Михайло Кудрявцев // Дивослово. – 1998. – № 8. – С. 11-12.

- **Кужільна Л. Л. Костенко:** «Найвище уміння – почати спочатку...» / Любов Кужільна // Національна модель світу в ліриці літературного шістдесятництва (практична частина) / Любов Кужільна. – Кіровоград : Кіровоград. держ. ун-т ім. В. Винниченка, 2003. – С. 216-221.
- **Левченко Г.** Необароковий діаріуш людства Ліни Костенко : [про роман «Записки українського самашедшого»] / Галина Левченко // Слово і час. – 2011. – № 5. – С. 84-89.
- **Ліна Костенко** / [упоряд.: Н. М. Гаєвська, Л. С. Монастирецький] // Українська література. Імена і долі письменників. В 3 ч. : метод. поради / [упоряд.: Н. М. Гаєвська, Л. С. Монастирецький]. – Вид. 2-ге, доповн. і переробл. – К. : Б-ка українця, 2001. – С. 227-244.
- **Ліна Костенко** : навч. посіб.-хрестоматія / ідея, упорядкув., інтерпретація творів Григорія Ключека. – Кіровоград : Степова Еллада, 1999. – 319 с. – (Рідне слово в рідній школі).
- **Макаров А.** Історія – сестра поезії : шкіц до портр. Л. Костенко / Анатолій Макаров // Українська мова і література в школі. – 1980. – № 10. – С. 24-38.

- **Макаров А.** Що сказати втомленим і розчарованим? : [про творчість Л. Костенко] / Анатолій Макаров // Поезія-90. Вип. 2 / [ред. кол.: М. Вінграновський та ін.]. – К. : Рад. письм., 1990. – С. 215-222.
- **Маленко О. О.** Ліна Костенко. Криголам українського духу / О. О. Маленко // Вивчаємо українську мову та літературу. – 2011. – № 9. – С. 2-4.
- **Манойлова О.** Предметний світ поезії Ліни Костенко «Старий годинникар» / Ольга Мануйлова // Дивослово. – 2009. – № 9. – С. 51-54. – Бібліогр.: с. 54.
- **Масенко Л.** «Не сійте зради на моїй землі». Образ Яреми Вишневецького в історичних романах «Маруся Чурай» і «Берестечко» / Лариса Масенко // Урок української. – 2000. – № 2. – С. 40-41.
- **Миколаєнко А.** «Записки українського самашедшого» – перший прозовий роман Ліни Костенко / Алла Миколаєнко // Літературна Україна. – 2010. – 23 груд. – С. 1-2, 5.
- **Мовчан Р.** Позбутися рабського комплексу : [про роман «Берестечко»] / Раїса Мовчан // Слово і час. – 2000. – № 1. – С. 47-48.
- **Никанорова О.** «Душа не створить бутафорський плід...». Лірика Ліни Костенко / Олена Никанорова //

Поезії одвічна висота : літ.-крит. ст. / Олена Никанорова. – К. : Рад. письм., 1986. – С. 84-94.

- **Нікітіна Н.** «Апокаліптичні коні б'ють копитом» по українському дитинству (на матеріалах роману Л. Костенко «Записки українського самашедшого» та малої жіночої прози кін. ХХ – поч. ХХІ ст.) / Наталія Нікітіна // Науковий вісник Ужгородського університету. Серія: Філологія. Соціальні комунікації. Вип. 26 / [ред. кол.: Бідзіля Ю. М., Барчан В. В., Бедзір Н. П. та ін.]. – Ужгород : Вид-во УжНУ «Говерла», 2011. – С. 110-115.
- **Оксенич М. В.** Костенко Ліна Василівна / М. В. Оксенич // Сто великих діячів культури України / О. О. Попельницька, М. В. Оксенич. – К. : Арій, 2010. – С. 391-395. – (100 великих).
- **Олійник Р.** Хронотоп як ключ до розуміння історичної поеми Ліни Костенко «Берестечко» / Р. Олійник // Українська література в загальноосвітній школі. – 2005. – № 7. – С. 10-11.
- **Павленко М.** «Лісова пісня» Лесі Українки і «Маруся Чурай» Ліни Костенко як перегук епох та літературних поколінь: спроба порівняльного аналізу / Марина Павленко // Українська мова й література в середніх

школах, гімназіях, ліцеях та колегіумах. – 2009. – № 1.
– С. 66-82. – Бібліогр.: с. 81-82.

- **Панченко В.** «Без згоди і без відома поетеси...» : [про зб. Ліни Костенко «Поезії» / Володимир Панченко // Слово і час. – 2010 – № 3.– С. 67-69.
- **Панченко В.** Поезія Ліни Костенко / Володимир Панченко. – Кіровоград, 1997. – 47, [1] с. – (Урок літератури).
- **Панченко В.** «Поразка – це наука...». Роман «Берестечко» / Володимир Панченко // Дивослово. – 2010. – № 3. – С. 39-43. – Бібліогр.: с. 43.
- **Панченко В.** Ржищів Ліни Костенко. Язичницьке дитинство / Володимир Панченко // Історія в школах України. – 2010. – № 3. – С. 45-48.
- **Панченко В.** Самотність на верхів'ях : поезія Ліни Костенко в часи «відлиги» і «заморозків» / Володимир Панченко // Екстракт 150. У 2 ч. Ч. 2 / за заг. ред. Лариси Івашиної. – К. : Вид-во ЗАТ «Укр. прес-група», 2009. – С. 50-71. – (Бібліотека газети «День»).
- **Ромащенко Л.** Минуле – урок для сучасності, проєкція на майбутнє : роздуми над новим романом Ліни Костенко «Берестечко» / Людмила Ромащенко //

Українська література в загальноосвітній школі. – 2000.
– № 5. – С. 44-51. – Бібліогр.: с. 51.

- **Савка М.** Життя на барикадах поезії / Мар'яна Савка // Дивослово. – 2005. – № 3. – С. 60-63.
- **Саєнко В. П.** Концепт «культура» в естетичному просторі поезії Ліни Костенко і продуктивні моделі активних художніх центрів у сучасній українській літературі / В. П. Саєнко // Вісник Житомирського педагогічного університету. Вип. 16 : наук. журн. / М-во освіти і науки України ; [ред. кол.: П. Ю. Саух, П. В. Білоус, О. А. Дубасенюк]. – Житомир : ЖДПУ ім. І. Франка, 2004. – С. 164-168.
- **Саєнко В.** Кризь роки і печалі : до літ. портр. Ліни Костенко / Валентина Саєнко // Київ. – 2005. – № 3. – С. 140-158.
- **Саєнко В. П.** Міфопоетична природа і народнопоетичні алюзії в структурі художніх текстів Ліни Костенко / В. П. Саєнко // Мова та стиль українського фольклору : зб. наук. пр. / Одеськ. держ. ун-т ; [ред. кол.: Ю. О. Карпенко та ін.]. – К. : ІЗМН, 1996. – С. 127-140. – Бібліогр.: с. 139-140.

- **Саєнко В.** Поетична культурологія Ліни Костенко / В. Саєнко // Українська мова та література. – 2005. – Ч. 9. – С. 3-8.
- **Салига Т.** Поезія – це завжди неповторність / Тарас Салила // У глибинах гармонії : літ.-крит. ст. / Тарас Салига. – К. : Рад. письм., 1986. – С. 122-140.
- **Сафонова А.** Особливості поетичного стилю Ліни Костенко / А. Сафонова // Дивослово. – 2002. – № 3. – С. 30-41.
- **Семенець О.** Поетична логіка поразки й перемоги в романі Ліни Костенко «Берестечко» / Олена Семенець // Дивослово. – 2002. – № 11. – С. 9-14. – Бібліогр.: с. 14.
- **Сизоненко О.** Зоря і хрест Ліни Костенко : есе / Олександр Сизоненко // Дніпро. – 2005. – № 3-4. – С. 2-16.
- **Симоненко В.** Краса без красивостей : [про творчість Л. Костенко] / Василь Симоненко // Українське слово. В [4] кн. Кн. 3 : хрестоматія укр. л-ри та літ. критики / упоряд.: Василь Яременко, Євген Федоренко. – К. : Рось, 1994. – С. 198-200.

- **Слабошпицький М.** Її ім'я : [про творчість Л. Костенко] / Михайло Слабошпицький // Українська мова і література в школі. – 1990. – № 3. – С. 4-6.
- **Слабошпицький М.** Ліна Костенко / М. Слабошпицький // Історія української літератури ХХ століття. У. 2 кн. Кн. 2. Друга половина ХХ століття : підручник / за ред. В. Г. Дончика. – К. : Либідь, 1998. – С. 120-125.
- **Слоньовська О.** Античні мотиви у ліриці Ліни Костенко / Ольга Слоньовська // Українська література в загальноосвітній школі. – 2010. – № 3. – С. 31-39. – Бібліогр.: с. 37.
- **Слоньовська О.** Біблійні образи й сюжети у творчості Ліни Костенко / Ольга Слоньовська // Українська література в загальноосвітній школі. – 2010. – № 5. – С. 2-6. – Поч. див.: № 4. – С. 5-9.
- **Слоньовська О.** Культурологічні паралелі в сюжетних віршах Ліни Костенко тематичного пласту «з чужого поля» / Ольга Слоньовська // Українська література в загальноосвітній школі. – 2010. – № 7-8. – С. 6-11. – Бібліогр.: с. 11.

- **Снозик І.** Ліна Костенко: «Література – це високовольтна лінія духу» / Ірина Снозик // Літературна Україна. – 2000. – 6 жовт. – С. 4.
- **Соловей Э.** Насущные слова : [о лирике Лины Костенко] / Э. Соловей // Литературное обозрение. – 1982. – № 3. – С. 61-63.
- **Соложенкіна С.** ...У глибинах гармонії : штрихи до портр. Л. Костенко / Світлана Соложенкіна // Українська мова і література в школі. – 1990. – № 3. – С. 3-4.
- **Ставицька Л.** «Гармонія крізь тугу дисонансів» / Леся Ставицька // Урок української. – 2000. – № 2. – С. 22-23.
- **Степаненко М. І.** Ліна Костенко – «найбільша поетеса України». Щоденникові записи Олеся Гончара / М. І. Степаненко // Вивчаємо українську мову та літературу. – 2009. – № 22-23. – С. 2-4.
- **Таран Л.** Жінка з легенди / Людмила Таран // Українська мова і література в школі. – 1990. – № 3. – С. 6-7.
- **Таран Л.** «Маруся Чураї» Ліни Костенко – роман про соціалізацію особистості / Людмила Таран // Енергія

пошуку : літ.-крит. ст. / Людмила Таран. – К. : Рад. письм., 1988. – С. 85-112.

- **Таран О.** «Мисляча інако». Деякі особливості художнього мислення Ліни Костенко / Олег Таран // Українська мова й література в середніх школах, гімназіях, ліцеях та колегіумах. – 2004. – № 2. – С. 195-201.
- **Таран О.** Поетика печалі в художньому світі Ліни Костенко / Олег Таран // Українська мова та література. – 2004. – Ч. 15. – С. 19-23.
- **Тарнашинська Л.** Високе небо Ліни Костенко / Людмила Тарнашинська // Українки в історії / [за ред. Валентини Борисенко]. – К. : Либідь, 2004. – С. 287-294.
- **Тарнашинська Л.** Мнемонічне коло у структурі художньої свідомості: метаморфози пам'яті (літературознавчо-філософський зріз поетики Ліни Костенко) / Людмила Тарнашинська // Слово і час. – 2010. – № 3. – С. 51-67. – Бібліогр.: с. 67.
- **Тарнашинська Л.** Час у творчості Ліни Костенко як темпоральний код структури людського досвіду / Людмила Тарнашинська // Слово і час. – 2005. – № 6. – С. 42-52. – Бібліогр. в прим.

- **Ткаченко І.** Образ степу в художньому світі Ліни Костенко: міфопоетична парадигма / Ірина Ткаченко // Українська мова й література в середніх школах, гімназіях, ліцеях та колегіумах. – 2007. – № 6. – С. 96-104. – Бібліогр.: с.104
- **Хархун В.** Мистецтво розуміти поезію. Спроба аналізу віршів Ліни Костенко / Валентина Хархун // Українська мова й література в середніх школах, гімназіях, ліцеях та колегіумах. – 2000. – № 2. – С. 82-89.
- **Хомчук І.** «...Навіть сонце упало ниць». Структурно-семіотична інтерпретація поезії Ліни Костенко «Пастораль ХХ століття» / Ірина Хомчук // Українська мова та література. – 2004. – Ч. 15. – С. 24-27.
- **Хом'як Т. В.** Взаємопоеднання внутрішнього і зовнішнього світів жіночих образів у романі Ліни Костенко «Берестечко» / Хом'як Т. В. // Вісник Запорізького державного університету. Філологічні науки / М-во освіти і науки України ; [гол. ред. Савін В. В.]. – Запоріжжя, 2004. – № 4. – С. 176-182.
- **Шумило М.** Антланти держать небо на плечах / Микита Шумило // Силуети : ст., спогади, щоденник. записи / Микита Шумило. – К. : Рад письм., 1990. – С. 157-181.

- **Яковець А.** Маруся Чурай: міф чи втрачена реальність? / Анатолій Яковець // Урок української. – 2000. – № 2. – С. 38-39. – Бібліогр.: с. 39.

Мова та стиль творів Ліни Костенко

- **Бабич Т. В.** Фактори семантичних перетворень слів у творах Л. В. Костенко / Бабич Т. В. // Мова і культура. Вип. 7. Т. IV, ч. 2. Лінгвокультурологічна інтерпретація тексту / Ін-т філол. Київ. нац. ун-ту ім. Т. Шевченка ; Ін-т мовознав. ім. О. О. Потебні НАН України. – К. : Вид. Дім Дмитра Бураго, 2004. – С. 98-102. – Бібліогр.: с. 102.
- **Багатоголосий оркестр поетичної мови Ліни Костенко** / за ред. В. М. Русанівського // Культура української мови : довідник / за ред. В. М. Русанівського. – К. : Либідь, 1990. – С. 249-252.
- **Валюх З.** Про словотворення в романі Ліни Костенко «Берестечко» / Зоя Валюх // Урок української. – 2001. – № 9. – С. 23-25. – Бібліогр.: с. 25.
- **Власенко В.** Емоційно-експресивні засоби та їх стилістичні функції у поетичному мовленні Ліни Костенко / Володимир Власенко, Сергій Яцик // Волинь-Житомирщина. Вип. 9 : іст.-філол. зб. з регіон.

проблем / Ін-т укр. мови НАН України ; [ред.: В. Єршов, В. Мойсієнко]. – Житомир : ЖДУ ім. І. Франка, 2002. – С. 142-145. – Бібліогр.: с. 145.

- **Дубовик О. В.** Реалізація аксіологічного типу суб'єктивної модальності в поетичному мовленні Ліни Костенко / Дубовик О. В. // Вісник Запорізького національного університету. Філологічні науки / М-во освіти і науки України ; [гол. ред. Білоусенко П. І.]. – Запоріжжя, 2005. – № 1. – С. 55-60. – Бібліогр.: с. 59-60.
- **Єрмоленко С. Я.** Інтелектуалізація сучасної літературної мови в поезії Ліни Костенко / С. Я. Єрмоленко // Мовно-естетичні знаки української культури : монографія / С. Я. Єрмоленко. - К. : Балюк І. Б., 2009. – С. 187-200.
- **Іванова Т. В.** Символіка світлотіні у творчості Ліни Костенко / Т. В. Іванова // Українське мовознавство. Вип. 18 : республік. міжвід. зб. / Київ. ун-т ім. Т. Шевченка ; [ред. кол.: О. І. Білодід та ін.]. – К. : Либідь, 1991. – С. 111-116.
- **Іванова Т. В.** Символіка трьох кольорів у романі «Маруся Чурай» Ліни Костенко / Т. В. Іванова // Українське мовознавство. Вип. 19 : республік. міжвід.

зб. / Київ. ун-т ім. Т. Шевченка ; [ред. кол.: О. І. Білодід та ін.]. – К. : Либідь, 1992. – С. 65-71.

- **Карпенко Ю.** Велемовна топонімія «Берестечка» (про онімічну мову як новий художній прийом) / Юрій Карпенко // Урок української. – 2008. – № 5-6. – С. 22-25. – Бібліогр.: с. 25.
- **Карпенко Ю. О.** Про назви творів Ліни Костенко / Ю. О. Карпенко // Культура слова. Вип. 41 : республік. міжвід. зб. / Ін-т мовознав. ім. О. О. Потебні АН УРСР ; [ред. кол.: С. Я. Єрмоленко та ін.]. – К. : Наук. думка, 1991. – С. 13-22.
- **Козлова О.** Структурно-семантичний аналіз метафор у поезії Ліни Костенко / Ольга Козлова // Українська мова і література в школі. – 2008. – № 6. – С. 34-40. – Бібліогр.: с.40.
- **Мельничайко В.** З уявних сторінок неопалимої книги (мовна палітра першого розділу роману «Маруся Чурай» Ліни Костенко) / Володимир Мельничайко // Наукові записки Тернопільського національного педагогічного університету ім. В. Гнатюка. Сер.: Літературознавство (27) : до 60-річчя від дня народж. Ткачука М. П. / [за ред. Поплавської Н. М.]. – Т., 2009. – С. 154-159.

- **Місяць Н.** Полонізми в творах Ліни Костенко / Наталія Місяць // Українська полоністика. Вип. 6 / [гол. ред. А. Герасимчук]. – Житомир : Вид-во ЖДУ ім. І. Франка, 2009. – С. 145-157. – Бібліогр.: с. 157.
- **Міщук У.** Поетична мова як репрезентант мовної особистості автора (на основі творчості Ліни Костенко та Василя Стуса) / Уляна Міщук // Українська мова. – 2008. – № 2. – С. 89-100. – Бібліогр.: с. 100.
- **Панасюк Т. Г.** Гармонія слова і духу поезії Ліни Костенко : [про поезію «Цавет танем!»] / Панасюк Т. Г. // Мова і культура. Вип. 4. Т. 4, ч. 1. Мова і художня творчість / Ін-т філол. Київ нац. ун-ту ім. Т. Шевченка ; Ін-т мовознав. ім. О. О. Потебні НАНУ. – К. : Вид. Дім Дмитра Бураго, 2002. – С. 77-79.
- **Піддубна Н.** Релігійна лексика як мовотворчий засіб у поезіях Ліни Костенко / Н. Піддубна // Південний архів (філологічні науки). Вип. XIV : зб. наук. пр. / техн. ред. Дудченко С. Г. – Херсон : Вид-во ХГПУ, 2002. – С. 347-350.
- **Сизова О.** Гендерно марковані опозиції в поетичному дискурсі Ліни Костенко як об'єкт перекладознавчого аналізу / Олександра Сизова // Мандрівець. – 2005. – № 1. – С. 45-59.

- Слово поета і дитяча фантазія : [про творчість Ліни Костенко] / за ред. В. М. Русанівського // Культура української мови : довідник / за ред. В. М. Русанівського. – К. : Либідь, 1990. – С. 253-256.
- **Ставицька Л.** «О скільки слів, і скільки снів мені наснилося...» : [про творчість Л. Костенко] / Леся Ставицька // Дивослово. – 2000. – № 3. – С. 26-32.
- **Ставицька Л. О.** Серцем вистражене слово : [про творчість Л. Костенко] / Л. О. Ставицька // Мовознавство. – 1990. – № 6. – С. 23-29.
- **Турська І.** «Шукаю суті в сутінках понять...». Пароніми як стилістичний засіб у творчості Ліни Костенко / Ірина Турська // Урок української. – 2007. – № 7-8. – С. 21-25. – Бібліогр.: с. 25.
- **Чекан О.** «За дивним зойком слова...». Роздуми над поезією Ліни Костенко / Олена Чекан, Юрій Чекан // Київ. – 1993. – № 1. – С.136-140.
- **Шапошникова І.** Констелоніми і зодіоніми як складові лінгвістичного простору Ліни Костенко / Шапошникова І. // Південний архів (філологічні науки). Вип. XX : зб. наук. пр / Херсон. держ. ун-т. – Херсон, 2003. – С. 215-217.

- **Яценко Н.** Військова лексика в історичних романах Ліни Костенко / Ніна Яценко // Дивослово. – 2000. – № 3. – С. 30-32.

Вивчення творчості Ліни Костенко в школі

- **Бевзенко Н. І.** Роман Л. Костенко «Маруся Чурай» : іст. основа твору, його сюжет. канва : 11 кл. / Н. І. Бевзенко // Вивчаємо українську мову та літературу. – 2011. – № 15. – С. 15-18.
- **Бондаренко А.** Поезія Ліни Костенко у формуванні національної самосвідомості учнів / Алла Бондаренко, Юрій Бондаренко // Дивослово. – 1994. – № 4. – С. 34-37.
- **Бондаренко Ю.** Людина – центр історії в романі Ліни Костенко «Берестечко» : до проблеми формування іст. свідомості школярів / Юрій Бондаренко // Урок української. – 2004. – № 11-12. – С. 26-30. – Бібліогр.: с. 30.
- **Гальонка О. А.** Дівчина з легенди (за романом Л. Костенко «Маруся Чурай») / О. А. Гальонка // Позакласна робота з української літератури / О. А. Гальонка. – Х. : Основа, 2011. – С. 79-89. – (Б-ка

журн. «Вивчаємо українську мову та літературу» ; вип. 4 (89)).

- **Глеб О.** Роль пейзажів у історичному романі у віршах Ліни Костенко «Маруся Чурай» та інтерпретація їх учнями під час роботи над текстом / Оксана Глеб // Українська література в загальноосвітній школі. – 2011. – № 7-8. – С. 30-32. – Бібліогр.: с. 32.
- **Грипась Л.** "Ми мовчимо, поезія і я, ми одна одній дивимось у вічі" : лірич. вечір за поезією Л. Костенко : 10 кл. / Лілія Грипась, Ольга Семіюшко // Українська мова та література. – 2011. – N 43/44. – С. 30-34.
- **Деркач О.** «Гармонія крізь тугу дисонансів...» : інтеракт. урок : [за творчістю Л. Костенко] / Олена Деркач // Українська мова й література в середніх школах, гімназіях, ліцеях та колегіумах. – 2010. – № 3. – С. 97-103.
- **Верьовкіна В. В.** Роман Ліни Костенко «Маруся Чурай» : система образів : 11 кл. / В. В. Верьовкіна // Українська література в загальноосвітній школі. – 2004. – № 8. – С. 39-41.
- **Забужко Н. Я.** Вивчення роману Ліни Костенко «Маруся Чурай» / Н. Я. Забужко // Українська мова і

література в школі. – 1989. – № 12. – С. 11-22. – Поч. див.: 1989. – № 11. – С. 14-23.

- **Зібарова Л.** Ліна Костенко. Поезії «Дощ полив», «Пісенька про космічного гостя», «Кольорові миші» : 6 кл. / Людмила Зідарова // Українська мова та література. – 2012. – Ч. 1. – С. 19-21.
- **Менько С.** Ліна Костенко : [конспекти уроків] / С. Менько // Все для вчителя. – 2004. – № 34-35. – С. 10-14.
- **Мовчун А.** Ліна Костенко / Антоніна Мовчун // Початкова школа. – 2003. – № 7. – С. 46-48.
- **Небеленчук І.** Лицарство – чи то життєві ідеали, моральні цінності і честь, а чи?.. : вивч. вірша Ліни Костенко «Майже переклад з провансальської» : 11 кл. / Ірина Небеленчук // Українська література в загальноосвітній школі. – 2011. – № 6. – С. 30-35.
- **Овдійчук Л.** Вивчення творчості Ліни Костенко в школі : посіб. для вчителя / Лілія Овдійчук. – Т. : Підручники & посібники, 2002. – 76, [2] с.
- **Овдійчук Л.** Конспект уроку за романом у віршах Ліни Костенко «Берестечко» / Лілія Овдійчук // Українська література в загальноосвітній школі. – 2010. – № 4. – С. 20-22.

- **Овдійчук Л.** Ліна Костенко сьогодні й завжди : урок контролю та корекції знань : 11 кл. / Лілія Овдійчук // Українська література в загальноосвітній школі. – 2003. – № 5. – С. 11-13.
- **Павленко О.** Світ кольорових мишей. Зіткнення неповторності й буденності в поезії Л. Костенко «Кольорові миші» : 6 кл. / Олеся Павленко // Українська мова та література. – 2012. – Ч. 1. – С. 15-18.
- **Павлів І.** «Нерівність душ – це гірше, ніж майна!» : урок-гендер. дослідж. за романом «Маруся Чурай» / Ірина Павлів // Дивослово. – 2010. – № 3. – С. 46-50. – Бібліогр.: с. 50.
- **Панькова Н.** «Поезія – це свято, як любов...» : урок в 11 кл. : [за творчістю Л. Костенко] / Надія Панькова // Дивослово. – 2010. – № 3. – С. 51-54.
- **Пісківець Т.** Зіткнення унікальності і буденності : урок вивч. поезії «Кольорові миші» у 6 кл. / Тамара Пісківець // Дивослово. – 2010. – № 3. – С. 44-45.
- **Побідаш І.** Давидові псалми в українському переспіві Ліни Костенко : матеріали на допомогу вчителів / Ірина Побідаш // Українська мова й література в

середніх школах, гімназіях, ліцеях та колегіумах. – 2010. – № 3. – С. 104-106.

- **Проценко С.** Друга світова війна у дзеркалі літератури. За поезіями О. Твардовського і Л. Костенко : урок пам'яті / Світлана Проценко // Всесвітня література в середніх навчальних закладах України. – 2011. – № 6. – С. 62-63.
- **Реваха В.** Щоб відбулось життя... : урок-філософ. дослідж. творчості Ліни Костенко / Валентина Реваха // Українська мова й література в середніх школах, гімназіях, ліцеях та колегіумах. – 2007. – № 2. – С. 24-27.
- **Рудницька О.** Коли миші стають кольоровими : конспект уроку в 6 кл. / Ольга Рудницька // Урок української. – 2004. – № 2. – С. 41-44.
- **Слоньовська О.** «Найтяжча кара звалася життям...» : до вивч. роману у віршах Ліни Костенко «Маруся Чурай» / Ольга Слоньовська // Дивослово. – 1996. – № 1. – С. 22-28.
- **Стахира М.** Пейзажна лірика Ліни Костенко : урок позаклас. читання в 6 кл. / Марія Стахира // Українська мова та література. – 2005. – Ч. 47. – С. 16-17.

- **Стецюк Н.** Духовний олімп України : літ. вечір, присвяч. ювілею Ліни Костенко / Надія Стецюк // Дивослово. – 2000. – № 3. – С. 37-40.
- **Таровита І.** Найвища сутність Ліни Костенко : урок-телепередача : 11 кл. / Ірина Таровита // Українська мова та література. – 2011. – № 19/20. – С. 9-14.
- **Федоренко Т.** Вивчення композиційно-сюжетних засобів роману «Маруся Чурай» Ліни Костенко : [урок] / Тетяна Федоренко // Українська література в загальноосвітній школі. – 2000. – № 5. – С. 22-25. – Бібліогр.: с. 25.
- **Чумак Т.** «Вже почалось, мабуть, майбутнє...» : урок-чит. конф. за творчістю Ліни Костенко / Тетяна Чумак // Українська мова й література в середніх школах, гімназіях, ліцеях та колегіумах. – 2010. – № 3. – С. 84-96. – Бібліогр.: с. 96.
- **Чумак Т.** «Моя любове, я перед тобою...» : літ.-мист. вітальня, присвяч. вивч. інтим. лірики Л. Костенко / Тетяна Чумак // Українська мова й література в середніх школах, гімназіях, ліцеях та колегіумах. – 2011. – № 3. – С. 9-16. – Бібліогр.: с. 16.

- **Чумак Т.** Проблема вірності і зради у творах Ліни Костенко на історичну тематику : [конспект уроку] / Тетяна Чумак // Дивослово. – 2011. – № 7. – С. 17-20.

Вислови, що стали крилатими

- Багато лих мають своїми коренями саме те, що людину з дитинства не вчать керувати своїми бажаннями.
- Без будь-кого з нас Батьківщина може обійтися, але будь-хто з нас без Батьківщини – ніщо.
- Виховуючи свою дитину, ти виховуєш себе.
- Дитина – дзеркало родини; як у краплі води відбивається сонце, так у дітях відбивається моральна чистота матері і батька.
- Для того щоб виховати справжніх чоловіків, потрібно виховувати справжніх жінок.
- Егоїзм – першопричина раку душі.
- Єдине, що від нас іще залежить, - Принаймні вік прожити як належить.
- Життя людського строки стислі. Немає часу на поразку...
- Закоханий у себе не може бути здатний на справжню любов.
- І все на світі треба пережити. І кожен фініш – це, по суті, старт. І наперед не треба ворожити, і за минулим плакати не варт. («Пісенька з варіаціями»)

- Любов – це насамперед відповідальність, а потім уже насолода, радість.
- Любов шляхетна тільки тоді, коли вона сором'язлива.
- Люди, яких можна поважати, вже дорослі.
- Людина звелася над світом усього живого насамперед тому, що горе інших стало її особистим горем.
- Людина лише тоді по-справжньому дорожить життям, коли в неї є щось несумірно дорожче за власне життя.
- Людина народжується на світ не для того, щоб зникнути безвісною пилінкою. Людина народжується, щоб лишити по собі слід вічний.
- Людина така, яке її уявлення про щастя.
- Музика – це мова почуттів.
- Найвище уміння почати спочатку життя, розуміння, дорогу, себе
- Нікчемність – рідна сестра підлості.
- Перш ніж полюбити в дівчині жінку, полюби в ній людину.
- Поезія – це завжди неповторність, Якийсь безсмертний дотик до душі.
- Розніжені й розбещені індивідууми формуються тоді, коли в їхньому житті домінує єдина радість – радість споживання.
- Роки дитинства – це насамперед виховання серця.
- Сім'я – це джерело, водами якого живиться повновода річка нашої держави.

- Совість – це емоційний страж переконань.
- Справжня любов народжується тільки в серці, що пережило турботи про долю іншої людини.
- Там, де в жінок не розвинуте почуття честі й гідності, процвітає моральне невігластво чоловіків.
- Там, де є суворість і вимогливість жінки, дівчини, юнак стає справжнім чоловіком.
- Той, хто не знає меж своїм бажанням, ніколи не стане гарним громадянином.
- Той, хто по-справжньому любить Батьківщину, – з усякого погляду справжня людина.
- Чужа душа – то, кажуть, темний ліс. А я скажу: не кожна, ой не кожна! Чужа душа – то тихе море сліз. Плювати в неї – гріх тяжкий, не можна. («Маруся Чурай»)
- Що доля не легка, – в цім користь своя є. Блаженний сон душі мистецтву не сприяє.
- Якщо люди говорять погане про твоїх дітей – вони говорять погане про тебе.

Бібліографічне видання

Житомирський державний університет ім. І. Франка
Бібліотека ЖДУ ім. І. Франка

Ліна Костенко

Біобібліографічний
показчик

Укладач

Мартинюк Аліна Іванівна